

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16CoE/7/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6814205587
Dátum vydania rozhodnutia: 09. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2016:6814205587.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, IČO: 35 807 598, zastúpeného Advocate s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova č. 25, IČO: 36 865 141 a Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, IČO: 36 864 421, proti povinnej A. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom R., P. P. XX/X, vedenej pod sp. zn. EX 24141/14 súdnym exekútorom JUDr. Rudolfom Krutým, PhD., Exekútorský úrad so sídlom v Bratislave, Záhradnícka č. 60, pre vymożenie pohľadávky oprávneného v sume 382,14 EUR, o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Revúca č. k. 10Er/671/2014-18 zo dňa 3. 8. 2015, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým uznesením okresný súd exekučné konanie zastavil podľa § 104 ods. 1 a § 159 ods. 3 v spojení s § 251 ods. 4 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“). Rozhodol tak po zistení, že konanie o totožnom návrhu na vykonanie exekúcie so žiadosťou o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako v prejednávanej veci medzi totožnými účastníkmi konania a na základe totožného exekučného titulu už bolo právoplatne ukončené zastavením exekúcie v konaní vedenom pod sp. zn. 4Er/3598/2008 z dôvodu, že exekučný titul predstavuje nulitný právny akt, ktorý nemožno vykonať. Predmetné právoplatné rozhodnutie predstavuje prekážku rozhodnutej veci pre opätovne podaný totožný návrh na vykonanie exekúcie proti totožnej povinnej a na základe totožného exekučného titulu v prejednávanej veci.

Proti uzneseniu okresného súdu podal oprávnený prostredníctvom svojho právneho zástupcu v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Uplatnil odvolacie dôvody podľa § 205 ods. 2 písm. a), b) a f) O. s. p., keď podľa neho okresný súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, odňal mu možnosť konať pred súdom a vec nesprávne právne posúdil. Vyjadril názor, že v danej fáze exekučného konania nemožno rozhodnúť o jeho zastavení, ale podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku môže súd len udeliť poverenie na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi alebo žiadosť o udelenie poverenia zamietnuť. V tejto súvislosti poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/108/2012 zo dňa 23. 1. 2013. Ďalej vyjadril názor, že v exekučnom konaní nemožno uplatniť prekážku rozhodnutej veci (res iudicata), ktorý odôvodnil tým, že vecou v zmysle § 159 ods. 3 O. s. p. je potrebné chápať len autoritatívne rozhodovanie o hmotnoprávných právach a povinnostiach účastníkov konania. Na vytvorenie prekážky rozhodnutej veci preto nestačí, ak sa konanie skončí len z procesných dôvodov, ale je nutné aby bola vec meritorne prejednaná. Exekučné konanie však nemá vo svojom predmete „vec“, o ktorej by sa mohlo právoplatne rozhodnúť, keď predstavuje len vykonávacie konanie, ktorého obsahom je nútený výkon už právoplatne rozhodnutej veci. Exekučné konanie tak nemá merito veci, o ktorom by sa rozhodovalo, ale predstavuje len proces. Akékoľvek skončenie exekučného konania preto nie je spôsobilé vytvoriť prekážku rozhodnutej veci. V tejto súvislosti poukázal na to, že zákonodarca v Exekučnom poriadku úmyselne a logicky neuvádza prekážku rozhodnutej veci ako vadu konania, ktorá by bránila ďalšiemu postupu, pričom nepochybne nemal v úmysle, aby táto vada konania bola

uplatňovaná použitím ustanovenia § 251 ods. 4 O. s. p., keďže obdobnú vadu konania, t. j. litispendenciu upravuje v ustanovení § 36 ods. 3 Exekučného poriadku. Ak by prekážka litispendencie mala byť aplikovaná prostredníctvom ustanovenia § 251 ods. 4 O. s. p., nebolo by potrebné ju zakotviť priamo v Exekučnom poriadku. Na základe uvedeného sa domáhal zrušenia napadnutého uznesenia okresného súdu.

Vyjadrenie k odvolaniu podané nebolo.

Krajský súd, ako súd odvolací, prejednal odvolanie podľa § 212 ods. 1 O. s. p. bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 O. s. p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

Podľa § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolanie oprávneného nie je dôvodné.

Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že súdny exekútor požiadal dňa 4. 8. 2014 okresný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na sumu 382,14 EUR v prospech oprávneného proti povinnej na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 00426/08 vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným zriaďovateľom Slovenská rozhodcovská, a.s. dňa 1. 2. 2008. Podľa zistenia okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 4Er/3598/2008 sa oprávnený proti povinnej domáhal vymoženía dlžnej sumy na podklade exekučného titulu, ktorým bol totožný rozhodcovský rozsudok sp. zn. SR 00426/08 zo dňa 1. 2. 2008. Uznesením sp. zn. 4Er/3598/2008 zo dňa 11. 5. 2012 exekučný súd exekúciu vyhlásil za neprípustnú, túto zastavil a súdnemu exekútorovi náhradu trov exekúcie nepriznal po zistení, že predložený exekučný titul bol vydaný v rozpore so zákonom na základe neplatného ustanovenia zmluvy o úvere, a teda predstavuje nulitný právny akt, ktorý nemožno vykonať. Predmetné uznesenie v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 2CoE/233/2014 zo dňa 15. 1. 2015 nadobudlo právoplatnosť dňom 4. 3. 2015.

Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky oprávneného ako aj predchádzajúce konanie a napadnuté uznesenie okresného súdu a udáva, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu, osvojuje si dôvody napadnutého uznesenia okresného súdu a v zmysle § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. na ne v celom rozsahu poukazuje. Odvolací súd zistil, že okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, vyvodil z neho správne skutkové závery, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Odvolací súd nezistil dôvody na odlišné rozhodnutie vo veci a stotožňuje sa so záverom okresného súdu, že priebehu exekučného konania bráni prekážka rozhodnutej veci (res iudicata), preto odvolacie námietky oprávneného nemohli prívodiť zmenu napadnutého uznesenia okresného súdu.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky oprávneného je potrebné uviesť, že poukaz na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/108/2012 zo dňa 23.01.2013 v prejednávanej veci neobstojí, pretože v uvedenej veci vytýkal najvyšší súd nižším súdom, že pred rozhodnutím o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku aplikovali na vec ustanovenie § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, hoci prípadná aplikácia tohto ustanovenia podľa najvyššieho súdu prichádza do úvahy až po rozhodnutí o udelení poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie. V prejednávanej veci však ide o inú procesnú situáciu, kedy okresný súd pred rozhodnutím o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neaplikoval ustanovenie § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov, ale pri skúmaní podmienok konania (§ 103 O. s. p.) dospel k záveru, že konanie je zaťažené nedostatkom procesnej podmienky konania a to prekážkou veci rozhodnutej (res iudicata), ktorá bráni súdu (vrátane exekučného súdu) vo vecnom posúdení návrhu (bráni meritórnemu rozhodovaniu). Na prekážku veci rozhodnutej (res iudicata) je exekučný súd povinný prihliadať z úradnej povinnosti v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania. Uvedené rozhodnutie najvyššieho súdu preto na prejednanú vec nedopadá. Podľa názoru odvolacieho súdu

stojí pritom za zmienku, že naopak v uvedenom rozhodnutí (v rozpore s argumentáciou oprávneného) najvyšší súd uviedol, že exekučné konanie je spôsobilé založiť vo vzťahu k inému exekučnému konaniu prekážku rozhodnutej veci (pozri stranu 7 bod 1 citovaného uznesenia najvyššieho súdu, kde sa uvádza, že „exekučné konanie nie je objektívne spôsobilé založiť vadu konania v zmysle § 237 písm. d/ O. s. p. vo vzťahu k inému ako exekučnému konaniu“, ale rovnako napríklad aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Cdo/162/2011 zo dňa 10. 10. 2012).

Neobstojí ani odvolacia námietka oprávneného, že exekučné konanie nie je spôsobilé založiť prekážku rozhodnutej veci (okrem iného túto prekážku vo vzťahu k inému exekučnému konaniu pripustil aj najvyšší súd v citovaných rozhodnutiach a Najvyšší súd ČR v rozhodnutí sp. zn. 26 Cdo 1078/2015) a že pokiaľ zákonodarca v Exekučnom poriadku na rozdiel od prekážky skôr začatého konania (litispencia) výslovne neupravil aj prekážku veci rozhodnutej (res iudicata), nemožno v exekučnom konaní na túto prekážku aplikovať ustanovenie § 159 ods. 3 O. s. p. prostredníctvom ustanovenia § 251 ods. 4 O. s. p.. Oprávnený v tomto smere zjavne nesprávne a účelovo vykladá vzťah všeobecného právneho predpisu (Občiansky súdny poriadok) a špeciálneho právneho predpisu (Exekučný poriadok). Je zrejme, že vzhľadom na znenie § 83 O. s. p., podľa ktorého začatie konania bráni tomu, aby o tej istej veci prebiehalo na súde iné konanie, si osobitosti exekučného konania vyžiadali špeciálnu právnu úpravu prekážky skôr začatého konania (litispencia) v ustanovení § 36 ods. 3 prvá a druhá veta Exekučného poriadku, podľa ktorého začatie exekučného konania bráni tomu, aby v tej istej veci prebiehalo iné exekučné konanie; ak oprávnený podá návrh na vykonanie exekúcie v tej istej veci niekoľkým exekútorom, exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého na vykonanie poverí súd; v ostatných prípadoch sa exekučné konanie zastaví. Nakoľko súdne konanie zásadne začína dňom doručenia návrhu na začatie konania na súd (§ 82 ods. 1 O. s. p.), zatiaľ čo exekučné konanie začína dňom doručenia návrhu na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi (§ 36 ods. 2 Exekučného poriadku), odlišný okamih začatia konania si tu vyžiadala osobitnú úpravu prekážky skôr začatého konania (litispencia) v exekučnom konaní. Súčasne zákonodarca upravil dôsledky podania viacerých návrhov na vykonanie exekúcie rôznym súdnym exekútorom, pretože v exekúcii pokračuje ten súdny exekútor, ktorého na vykonanie exekúcie poverí súd, teda deň začatia exekučného konania tu nehrá rozhodujúcu úlohu (na rozdiel od súdneho konania, kde v zásade dôjde k zastaveniu neskôr začatého konania). V prípade prekážky rozhodnutej veci (res iudicata) žiadne takéto osobitosti exekučného konania do popredia nevystupujú (nie je rozhodujúce kedy konanie začalo, ale či ide o totožnú vec), preto nie je potrebné tento inštitút špeciálne upravovať a na prekážku rozhodnutej veci (res iudicata) v exekučnom konaní sa prostredníctvom ustanovenia § 251 ods. 4 prvá veta O. s. p. aplikuje ustanovenie § 159 ods. 3 O. s. p.. Obdobne v Exekučnom poriadku zákonodarca neupravil napríklad spôsobilosť byť účastníkom exekučného konania, čo však neznamená, že v exekučnom konaní možno konať s oprávneným alebo povinným, ktorý nemá právnu subjektivitu, a podobne. Preto nie je správny názor oprávneného, že exekučné konanie nie je spôsobilé vytvoriť prekážku rozhodnutej veci (res iudicata), pretože i keď má exekučné konanie do veľkej miery procesný charakter (pre účely rozhodnutia o podanom odvolaní bez potreby hlbšej analýzy tohto záveru) právoplatné rozhodnutie v exekučnej veci tvorí prekážku veci rozhodnutej pre totožnú exekučnú vec, s výnimkou tvorenou rozhodnutiami založenými výlučne na procesných dôvodoch (napríklad zastavenie exekúcie pre nezloženie preddavku na trovy exekúcie, na základe návrhu oprávneného alebo pre nemajetnosť povinného). Prekážka rozhodnutej veci (res iudicata) nastáva vtedy, ak sa má v novom konaní prejednať tá istá vec. O tú istú vec ide vtedy, keď v novom konaní ide o ten istý nárok alebo stav, o ktorom už bolo právoplatne rozhodnuté, a ak sa týka rovnakého predmetu konania a tých istých osôb. V exekučnom konaní je predmetom konania žiadosť oprávneného o tzv. nútený výkon rozhodnutia (exekučného titulu), a to v prípade, ak povinný dobrovoľne nespĺnil povinnosť vyplývajúcu z tohto rozhodnutia. Nárok oprávneného na zákonným spôsobom vynútené splnenie povinnosti povinného je tak predmetom exekučného konania. Ak teda k zastaveniu exekúcie došlo z hmotnoprávných dôvodov napríklad pre materiálnu nevykonateľnosť exekučného titulu alebo pre zánik vymáhaného práva, takéto rozhodnutie možno prirovnať k zamietnutiu návrhu v základnom konaní a ako také toto rozhodnutie zakladá prekážku rozhodnutej veci. V exekučnom konaní rozhoduje súd za súčasnej aplikácie prvej až piatej časti O. s. p., ak Exekučný poriadok neustanovuje inak. Vzhľadom na tú skutočnosť, že Exekučný poriadok neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré by upravovalo prekážku rozhodnutej veci, je potrebné aj na exekučné konanie aplikovať ust. § 159 ods. 3 O. s. p., ktoré výslovne zakotvuje, že len čo sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednať znova. V exekučnom konaní sa vždy rozhoduje uznesením (§ 251 ods. 4 posledná veta O. s. p.). Táto skutočnosť je teda odlišne upravená ako v sporovom konaní, v ktorom vo veci samej súd rozhoduje rozsudkom (pozri ust. § 152 ods. 1 O. s. p., v druhej vete ktorého je zakotvené, že zákon stanovuje, kedy

súd rozhoduje vo veci samej uznesením). Je teda zrejme, že pri posudzovaní prekážky rozhodnutej veci v exekučnom konaní nemožno prihliadať na procesnú formu súdneho rozhodnutia, ktorým sa rozhoduje vo veci samej. Dôvodnosť aplikácie ustanovenia § 159 ods. 3 O. s. p. aj na meritórne uznesenia pritom potvrdzuje aj ustanovenie § 167 ods. 2 O. s. p., ktorý deklaruje primerané použitie ustanovení o rozsudku aj vo vzťahu k uzneseniam (tieto ustanovenia sa na exekučné konanie aplikujú na základe ustanovenia § 251 ods. 4 O. s. p.).

V posudzovanej veci je zrejme, že oprávnený podal totožný návrh na vykonanie exekúcie proti totožnej povinnej a na základe totožného exekučného titulu, ktorý už bol právoplatne posúdený ako nevykonateľný pre rozpor so zákonom, pričom toto rozhodnutie zakladá prekážku rozhodnutej veci (res iudicata) pre nové exekučné konanie vedené medzi totožnými účastníkmi na základe tohto exekučného titulu. Okresný súd preto správne exekučné konanie zastavil pre prekážku rozhodnutej veci (res iudicata) a z dôvodu tejto (negatívnej) procesnej prekážky nebol povinný rozhodovať o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (preto zastavením exekučného konania nemohlo dôjsť ani k oprávneným tvrdenému odňatiu jeho možnosti konať pred súdom). Vzhľadom na uvedené odvolací súd napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. ako vecne správne potvrdil.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.